

Ikona Bohorodičky v Dlhom Klčove

V Chráme Zosnutia Presvätej Bohorodičky v Dlhom Klčove je nad prestolom umiestnený obraz či ikona Presvätej Bohorodičky s Diet'at'om. História obrazu sa viaže na udalosti známe ako zjavenia Dlhoklčovskej Panny Márie začiatkom dvadsiatych rokov minulého storočia.

Autorkou ikony Bohorodičky je insitná maliarka, umeleckým menom Anna Lesznai, vlastným menom Amália Moscovitzová, pochádzajúca z grófstva v Nižnom Hrušove, narodená v roku 1885.

Zjavenia Panny Márie sa mali diať v období od začiatku decembra 1922 do 17. januára 1923 chudobnej vdove Anne Šaffovej, rodenej Mezejovej. V prvých decembrových dňoch sa modlila ráno o šiestej hodine ruženec a prosila o záchranu v krajnej biede, pretože zostala doma sama so slabomysel'nou dcérou, jej muž odišiel za prácou do Ameriky a bol nezvestný. V tom zrazu počula hlas, ktorý jej povedal: „*Modli sa ruženec, lebo t'a chcem navštíviť a v tvojom dome prebývať.*“ Žena sa najprv zľakla, myslela si, že sa jej to iba zdalo. V nasledujúcich dňoch však vždy nadránom počula ten istý hlas, ktorý sa jej prihovárал vždy krajšie a ľúbeznejšie, a napomínal ju k modlitbe. Hlas tiež vravel, že ide o zjavenie Márie, ktorá sa zjavuje preto, aby sa ľudia navrátili k Bohu, a prikázal, aby to rozšírila medzi ľuďmi, aby sem prichádzali. V období okolo sviatku sv. Mikuláša znova počula ten istý hlas a keď sa pozrela von oknom, svedčila, že v ňom videla Pannu Máriu vo veľkom jase, ako nachvíľu nahliadla do domu a potom išla ďalej. Každý deň potom bolo v dome na stenách vidno podobizne viacerých svätých, ktorí sa tam objavovali a mizli.

Toto miesto údajných zjavení sa stalo vyhľadávaným pútnickým miestom. Pri prameni, ktorý tam ľudia našli, sa podľa ústneho podania uzdravilo niekoľko osôb (štyri osoby uzdravené – dve zo slepoty, jedna z hluchoty, jedna z ochrnutia).

Počas putovania pútnikov z nejakej rusínskej dediny sa stala zaujímavá udalosť. Zablúdili v lese a začali sa modliť o pomoc a záchranu k Panne Márii, že chcú pokračovať v púti k milostivému miestu v Dlhom Klčove. Vtedy sa nad nimi objavila Panna Mária s Diet'at'om a pohybovala sa smerom, ktorý vyviedol ľudí z lesa a cez Nižný Hrušov a brod Ondavy sa dostali na miesto. Úkaz bol sprevádzaný veľkým jasom, ktorý videli mnohí, a zvláštnym piskľavým zvukom, ktorý upútaval ich pozornosť, aby ho nasledovali.

Vdova Anna Šaffová svedčila o svojich videniach farárom obidvoch obradov, gréckokatolíckemu zo Sačurova – otcovi Augustínovi Hegedüsovi ml. a rímskokatolíckemu z Nižného Hrušova – otcovi Jánovi Matuščákovi. Títo pristupovali k údajným zjaveniam veľmi opatrne, až s výsmechom. V dobovej knižke sa však píše, že tieto úkazy nevideli len obyčajní ľudia, ale neskôr aj sám sačurovský gréckokatolícky kňaz Augustín Hegedüs ml. videl 21. januára 1923 o dvanástej hodine napoludnie (aj 11. februára podvečer medzi pol šiestou a šiestou hodinou) obraz Panny Márie. Vtedy sa začal osobne angažovať o dovoľenie, aby bolo toto miesto vyhlásené za pútnické a následne podporoval stavbu chrámu, hoci rímskokatolícky ordinariát tomu nebol

naklonený. Na základe opisov videnia otca Augustína Hegedüsa ml. maliarka Anna Lesznai namaľovala spomínaný obraz, ktorý je dodnes prestolným obrazom v gréckokatolíckom Chráme Zosnutia Presvätej Bohorodičky v Dlhom Klčove. Vyzerá ako nedokončený, čo by zodpovedalo tradovanej verzii, že pre nedostatok peňazí či nechotu vyplatiť požadovanú sumu maliarka obraz nedokončila.

Najväčšia púť sa konala k Zosnutiu Presvätej Bohorodičky koncom augusta. Prichádzalo sem množstvo pútnikov z Podkarpatskej Rusi, z rusínskych farností severovýchodného Slovenska či zo Sedmohradska. Podľa dobových záznamov sa na prvom takomto odpuste zúčastnilo takmer štyridsaťtisíc ľudí.

Nástupom komunizmu, ako aj preto, že zjavenia neboli uznané Cirkvou, púte postupne upadali. Prispel k tomu aj osvedčený spôsob legitimovania osôb prichádzajúcich do obce, čím štátna moc chcela zabrániť, aby tam ľudia chodili.

U miestneho obyvateľstva naďalej pretrváva hlboká úcta k Presvätej Bohorodičke a odovzdávajú sa ústnym podaním svedectvá o mimoriadnych a zázračných udalostiach, ktoré sa spájajú s touto ikonou Bohorodičky, ktorá nad prestolom v chráme dodnes víta mariánskych pútnikov a účastníkov tradičnej púte.

